

IPA Program Europske unije za Hrvatsku

Twinning Light projekt „Jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša i drugih nadležnih državnih tijela i institucija za sprječavanje, prepoznavanje, istrage i procesuiranja u slučajevima djela protiv okoliša“

Okolišni kazneni zakon i Prekršajni zakon – primjeri iz Austrije

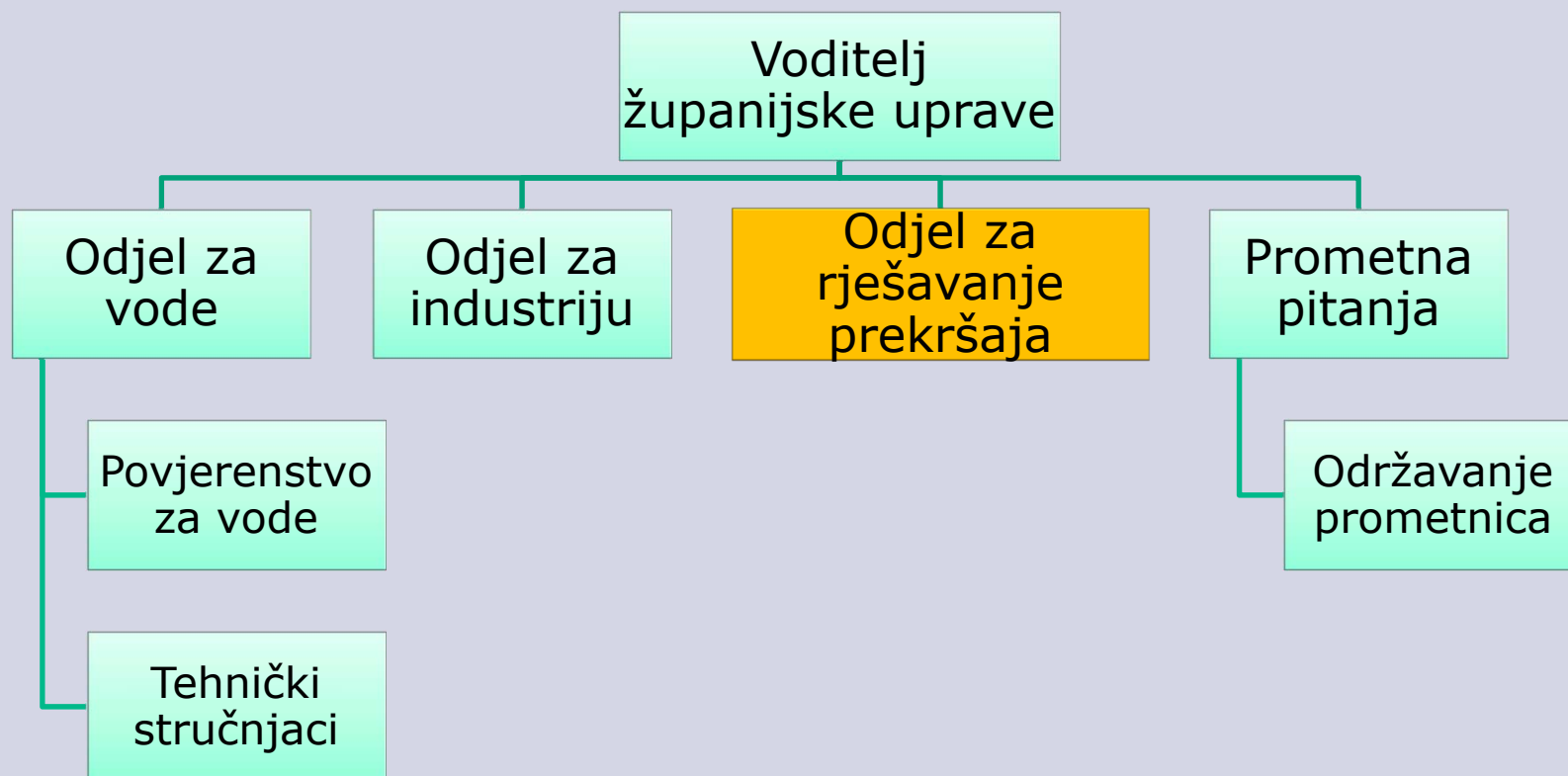
Fritz Kroiss, voditelj projekta za Austriju

Gerhard Gödl

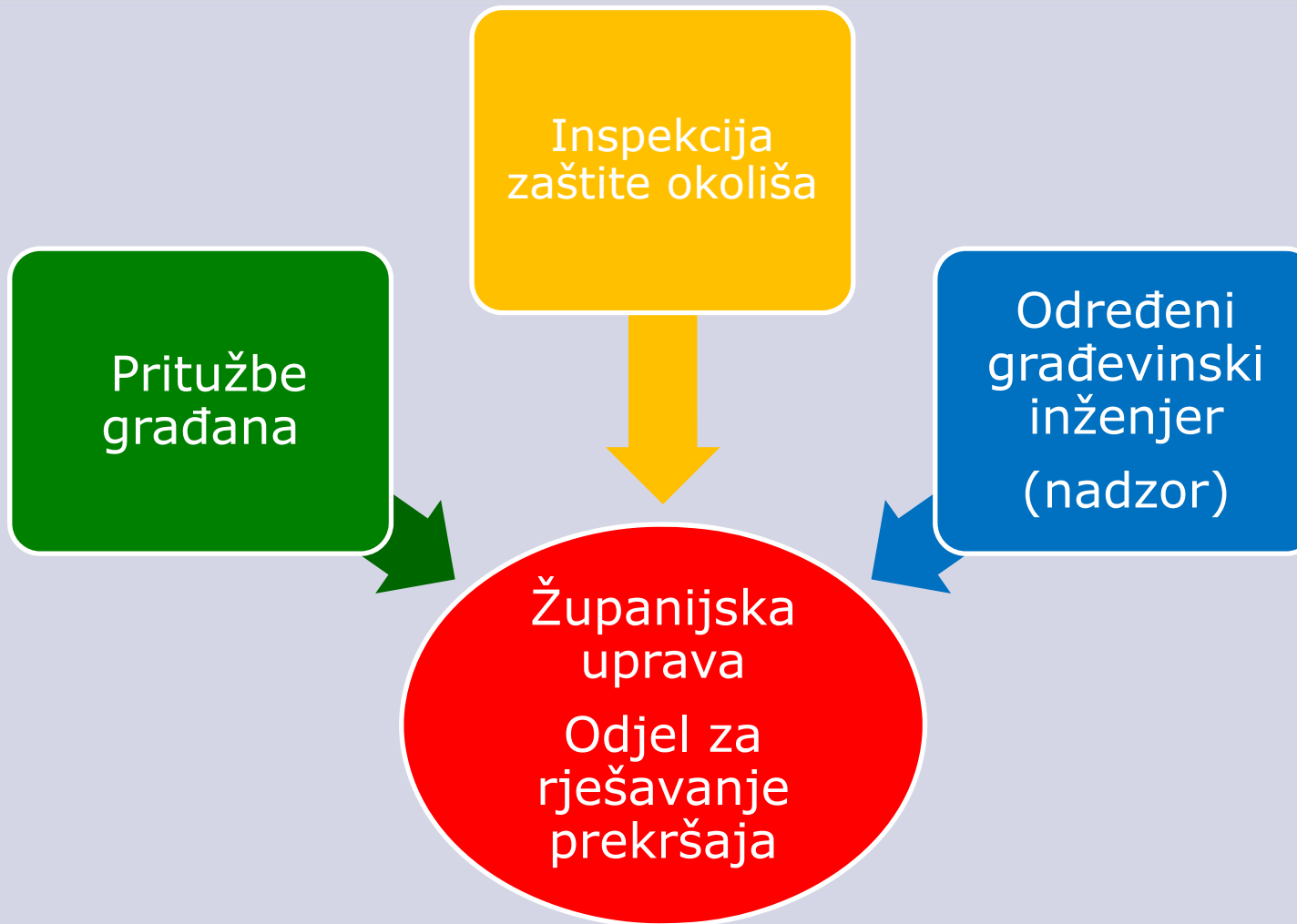
Split, 4. – 5. ožujak 2015.

Ovaj projekt financira Europska unija

Županijska uprava

Organizacijska interakcija u slučaju prekršajnog postupka

Tipični primjeri prema Zakonu o okolišu

- Primjeri su preuzeti iz izvješća austrijskih tijela nadležnih za okoliš/inspekcija, temeljenih na pravnim propisima i europskim direktivama
- Primjeri predstavljaju najčešća kršenja odredbi zakona o okolišu

Primjer 1: Zakon o IPPC/kakvoća zraka

- Pravne odredbe
 - Operater IPPC postrojenja mora upravljati postrojenjem na način da onemogući emisije štetne za ljudsko zdravlje i okoliš
 - Operater mora poštivati opće odredbe Zakona o kakvoći zraka i uvjete važeće IPPC dozvole
 - U slučaju incidenata, operater mora obavijestiti nadležno tijelo o mjerama poboljšanja
 - Moguće kazne do 3.600 €

Primjer 1: Zakon o IPPC/kakvoća zraka

- Činjenice
 - Proizvođač boja je prekoračio granične emisije u zrak radi pucanja limene cijevi na električnom filteru
 - Susjedi su se nadležnom tijelu žalili na jaki miris kiselog okusa
 - Operater postrojenja nije obavjestio nadležno tijelo o incidentu

Primjer 1: Zakon o IPPC/kakvoća zraka

- Utvrđeno stanje:
 - Od Inspekcije zaštite okoliša je zatraženo da obavi inspekcijski nadzor, pregleda rezultate praćenja i filtre koji filtriraju emisije u zrak
 - Rezultati praćenja su potvrdili ponovljene nepravilnosti u sustavu filtriranja; granične vrijednosti blago prekoračene
 - Izjave susjeda u svrhu prikupljanja dokaza o učestalosti incidenata

Primjer 1: Zakon o IPPC/kakvoća zraka

- Podaci o okolišu
 - Postrojenje je ishodovalo dozvolu 2001., nadopunjena 2009. Tijekom planiranih inspekcijskih nadzora nisu utvrđena značajna kršenja propisa
 - Rezultati praćenja nisu zadovoljavajući samo u zadnjoj godini
 - Postrojenje ima EMAS certifikat, provjera od strane tijela koje je izdalo dozvolu bila je zadovoljavajuća

Primjer 1: Zakon o IPPC/kakvoća zraka

- Prijedlog upućen prema tijelu nadležnom za prekršaje
 - Općenito dobri podaci o okolišu i mala prekoračenja graničnih vrijednosti, valjan EMAS certifikat pomogli su određivanju niže prekršajne kazne u iznosu od 1.200 €
 - Operater se složio s kaznom i nalogom da odmah otkloni kvar na filterskoj cijevi
 - Nadležno tijelo je također naložilo dodatnu obuku za osoblje operatera u svrhu boljeg upravljanja postrojenjem.

Primjer 2: Zakon o otpadu

- Pravne odredbe:
 - Operater postrojenja za obradu otpada morao je raditi sukladno uvjetima dozvole i biti upisan u registar proizvođača otpada
 - Svaki postupak obrade otpada mora se provoditi u skladu s uvjetima dozvole i podaci o njemu dostavljati
 - Nepoštivanje propisa može se kazniti kaznom do 36.000 €
 - Nadležno tijelo može oduzeti nezakonito stečenu dobit i dozvole staviti van snage

Primjer 2: Zakon o otpadu

- Činjenice
 - Operater postrojenja za obradu otpadnih voda nije poštivao uvjete dozvole koji su se odnosili na obradu opasnog mulja iz bojaona
 - Postupak nije bio u skladu s klasifikacijom otpada navedenoj u dozvoli
 - Nadležno tijelo nije bilo pravovremeno obavješteno o pošiljci otpada (mulj iz bojaone)

Primjer 2: Zakon o otpadu

- Utvrđeno stanje
 - Od inspekcije zaštite okoliša je zatraženo da provede nadzor nad postrojenjem za obradu otpada jer su u operaterovom godišnjem izvješću uočene nepravilnosti i nedosljednosti
 - Inspekcijskim nadzorom je utvrđeno da se uz komunalni mulj, također obrađivao i opasni mulj i vodotopiva otapala
 - Operater je surađivao i priznao kršenje propisa

Primjer 2: Zakon o otpadu

- Podaci o okolišu
 - Operater je 2002. godine ishodovao dozvolu za obradu i uporabu različitih vrsta opasnog otpada. Dozvola je modificirana 2008. godine. Modifikacijom je operateru bila dozvoljena obrada neopasnih muljeva
 - Godišnja izvješća i rezultati praćenja su bili zadovoljavajući, uz izuzeće posljednjeg izvješća, u kojem se podaci iz očevidnika otpada nisu slagali s podacima o prikupljenom otpadu

Primjer 2: Zakon o otpadu

- Prijedlog upućen prema tijelu nadležnom za prekršaje:
 - Obzirom da je operater odmah zatražio dopunu dozvole za dodatne vrste otpada i da je ispunjavao tehničke uvjete za obradu tih novih vrsta otpada uz male tehničke preinake, predložena je kazna u iznosu od 4.500 €.
 - Operater je prihvatio kaznu
 - Nadležno tijelo za izdavanje dozvola je zatražilo dodatne uvjete praćenja i izvješćivanja

Primjer 3: Zaštita prirode

- Pravne odredbe
 - Nadležna tijela moraju biti upoznata s aktivnostima s mogućim utjecajem na zaštićena područja u okviru mreže NATURA 2000 ili druga područja, zaštićena nacionalnim propisima iz područja zaštite prirode (zaštićena staništa, zaštićeni krajobrazi)
 - Nepoštivanje propisa se može kazniti kaznom do 15.000 €, nadležno tijelo može naložiti „obnovu” područja ili napuštanje nezakonitih građevina

Primjer 3: Zaštita prirode

- Činjenice
 - Voditelj rekreacijskog parka je zatražio dozvolu za izgradnju golf igrališta u blizini zaštićenog područja prema EU direktivama o staništima i pticama (u ovom slučaju se radilo o ugroženim vrstama ptica)
 - U uvjetima zaštite prirode bilo je jasno navedeno da igralište mora biti na sigurnoj udaljenosti od zaštićenog područja. Sustav praćenja je dogovoren s nevladinom udrugom za zaštitu prirode (WWF)
 - Ubrzo, nakon završetka radova, nadležno tijelo je obaviješteno, da voditelj igrališta nije poštivao uvjet za sigurnu udaljenost

Primjer 3: Zaštita prirode

- Utvrđeno stanje:
 - Tijelo nadležno za zaštitu prirode je pozvalo voditelja i nevladinu udrugu da zajedno posjete igralište i provjere uvjete dozvole
 - Međutim prilikom posjeta igralištu uočene su jasne nepravilnosti
 - Voditelj se branio da posjeduje stručno mišljenje kojim se dokazuje da granice zaštićenog područja nisu pravilno određene (greška u propisu koji regulira status zaštite, stanište je manje nego kako je navedeno na karti koja je priložena uz propis)

Primjer 3: Zaštita prirode

- Prijedlog upućen prema tijelu nadležnom za prekršaje:
 - Operater do sada nije imao negativnih podataka o stanju okoliša, ali nije surađivao tijekom posjeta postrojenju
 - Uvjeti dozvole nisu bili primjenjeni, dio koji je korišten za prometnice je pripadao zaštićenom području, tijekom građevinskih radova izazvan je negativan utjecaj na zaštićene vrste unutar zaštićenog staništa
 - Tijelo zaduženo za zaštitu prirode je operatera kaznilo kazanom u iznosu od 8.000 € i zatražilo uklanjanje nezakonito izgrađenih prometnica
 - Operater se žalio, ali je žalba odbijena

Primjer 4: Zakon o otpadu i procjena utjecaja na okoliš (EIA)

- Pravne odredbe
 - Za izgradnju i rad odlagališta za komunalni otpad ukupnog kapaciteta 500.000m³ potrebna je dozvola i procjena utjecaja na okoliš.
 - Dozvola definira uvjete rada i mjere za smanjenje emisija u zrak, vodu i tlo i sprječavanje negativnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš (fauna, flora)

Primjer 4: Zakon o otpadu i procjena utjecaja na okoliš (EIA)

- Činjenice
 - Nadzorni inženjer, određen od strane nadležnog tijela, obavijestio je Inspekciju zaštite okoliša da sustav za obradu procjedne vode s odlagališta stvara probleme s emisijama u vodu
 - Operater nije obavijestio nadležno tijelo da zbog problema na električnoj pumpi i filtru dolazi do povrata u sustav otpadnih voda i onečišćenja površinskih voda

Primjer 4: Zakon o otpadu i procjena utjecaja na okoliš (EIA)

- Utvrđeno stanje:
 - Inspekcija zaštite okoliša provjerila je postrojenje zajedno s nadzornim inženjerom
 - U postrojenju za obradu otpadnih voda pronađeni su tragovi procjedne vode u okolici cjevovoda i filtara na nezaštićenom tlu, zahvaljujući mjerama zaštite i dobro obučenom osoblju šteta nije bila velika
 - Onečišćeno tlo je vraćeno natrag na odlagalište i zbrinuto na ispravan način.

Primjer 4: Zakon o otpadu i procjena utjecaja na okoliš (EIA)

- Podaci o okolišu
 - Za odlagalište je 1998. godine odobrena studija utjecaja na okoliš, koja je bila nadopunjena 2002. i 2008. godine. Posljednja provjera od strane nadležnog tijela je dala zadovoljavajuće rezultate, s operaterom su dogovoreni samo neki dodatni uvjeti
 - Rezultati praćenja su bili pozitivni za najveći dio aktivnog vremena odlagališta; bilo je nekih problema vezano za neugodan miris koji se osjetio u susjednom selu; problemi su mogli biti rješeni u dogovoru s nadležnim tijelom

Primjer 4: Zakon o otpadu i procjena utjecaja na okoliš (EIA)

- Prijedlog upućen prema tijelu nadležnom za prekršaje:
 - Odlagalište je općenito govoreći poslovalo sukladno uvjetima utjecaja na okoliš, bilo je nekih malih problema koji su se mogli riješiti u suradnji s nadležnim tijelom
 - Operater je priznao kršenje propisa, šteta je bila ograničenih razmjera
 - Nadležno tijelo je kaznilo operatera s 2.500 €. Operater je prihvatio kaznu

Primjer 5: Zakon o otpadu

- Pravne odredbe
 - Pošiljka otpada namijenjena za izvoz nije imala dokumente sukladno Uredbi EU o prekograničnim pošiljkama otpada, nezakonita pošiljka
 - Ova nezakonitost će biti kažnjena sukladno odredbama Zakona o otpadu, koji propisuje kaznu u rasponu od 850 do 41.200 €; u slučaju poslovnih aktivnosti minimalna kazna je 4.200 €

Primjer 5: Zakon o otpadu

- Činjenice:
 - Carina je obavijestila županijsku upravu da su na granici zaustavljena dva velika kamiona natovarena automobilskim dijelovima, dijelovima olupina koji su sadržavali različite tekućine, rashladna sredstva, itd. Kamioni pripadaju autoradionici.
 - Prijevoznik nije imao niti jedan ispravan notifikacijski dokument i nije bilo razvidno da li se radi o opasnom ili neopasnom otpadu

Primjer 5: Zakon o otpadu

- Utvrđeno stanje:
 - Županijska uprava je provela nadzor nad vlasnikom autoradionice, koji je bio poznat po izvozu različitih vrsta otpada u zemlje nečlanice EU i zemlje trećeg svijeta
 - Pošiljka koja je uhvaćena bila je namijenjena za Nigeriju, izvoz nije bio najavljen i odobren od strane Ministarstva
 - Tehnički stručnjaci su zaključili da se radi o opasnom otpadu

Primjer 5: Zakon o otpadu

Podaci o okolišu:

- Vlasnik autoradionice je bio poznat kao osoba koja ne poštuje propise. Nekoliko je puta uhvaćen u pokušaju nezakonitog izvoza otpada u Nigeriju i druge afričke zemlje
- Često je mijenjao nadležnosti i odgovorne osobe unutar autoradionice kako bi izbjegao plaćanje kazne koju propisuje tijelo za prekršaje
- Autoradionica mu je, općenito govoreći, bila u lošem stanju (automobili su bili parkirani na golom tlu, nije bilo sustava za skupljanje površinskih otpadnih voda, itd.)

Primjer 5: Zakon o otpadu

- Prekršajni postupak:
 - Županijska uprava je oduzela dozvolu za rad
 - Odgovorni vlasnik otpada je kažnjen s € 8.500 (u slučaju neplaćanja, kazna se zamjenjuje s 8 tjedana zatvora)
 - Okrivljeni je uložio žalbu Upravnom sudu ali mu je žalba odbijena i kazna potvrđena